

PAPA FRANCESC
AUDIÈNCIA GENERAL

Dimecres, 25 d'octubre de 2023

Catequesi. La passió per l'evangelització: el zel apostòlic del creient.

24. Els sants Ciril i Metodi, apòstols dels eslaus

Benvolguts germans i germanes, bon dia!

Avui us parlaré de dos germans molt famosos a l'Orient, fins al punt que se'ls anomena “els apòstols dels eslaus”: els sants Ciril i Metodi. Nascuts a Grècia en el segle IX en una família aristocràtica, van renunciar a la carrera política per a dedicar-se a la vida monàstica. Però el seu somni d'una existència retirada dura poc. Són enviats com a missioners a la Gran Moràvia, que en aquella època comprenia diversos pobles, ja en part evangelitzats, però en els quals sobreviuen molts costums i tradicions paganes. El seu príncep demanava un mestre que expliqués la fe cristiana en la seva llengua.

La primera tasca de Ciril i Metodi va ser, per tant, estudiar a fons la cultura d'aquells pobles. Sempre aquest recoble: la fe ha de ser inculturada i la cultura ha de ser evangelitzada. Inculturació de la fe, evangelització de la cultura, sempre. Ciril va preguntar-los si tenien alfabet, i li van respondre que no. I ell va replicar: qui pot escriure un discurs sobre l'aigua? De fet, per a anunciar l'Evangeli i per a resar calia un instrument propi, adequat, específic. Va inventar així l'alfabet glagolític. Va traduir la Bíblia i els textos litúrgics. La gent va sentir que aquella fe cristiana ja no és “estrangera”, sinó que es converteix en la seva fe, parlada en la llengua materna. Penseu-hi: dos monjos grecs que donen un alfabet als eslaus. Aquesta és l'obertura del cor que va fer arrelar l'Evangeli entre ells. No tenien por, aquells dos, eren valents.

Però aviat van començar els conflictes per part d'alguns llatins, que es van veure privats del monopoli de la predicació entre els eslaus, aquella lluita dins l'Església, sempre així. La seva objecció era religiosa, però només en aparença: Déu pot ser lloat —deien— només en les tres llengües escrites a la creu, l'hebreu, el grec i el llatí. Aquests tenien la mentalitat tancada per a defensar la seva autonomia. Però Ciril va respondre amb força: Déu vol que tots els pobles el lloïn en la seva pròpia llengua. Juntament amb el seu germà Metodi va apel·lar el Papa i aquest va aprovar els seus textos litúrgics en llengua eslava, els va fer col·locar a l'altar de l'església de Santa Maria la Major i va cantar amb ells les lloances al Senyor d'acord amb aquells llibres. Ciril va morir al cap de pocs dies després, les seves relíquies encara són venerades aquí a Roma, a la basílica de Sant Climent. Metodi, però, va ser ordenat bisbe i enviat novament als territoris eslaus. Aquí haurà de sofrir molt, fins i tot serà empresonat, però, germans i germanes, nosaltres sabem que la Paraula de Déu no està encadenada i es difon entre aquells pobles.

Mirant el testimoniatge d'aquests dos evangelitzadors, que sant Joan Pau II va voler que fossin copatrons d'Europa i sobre els quals va escriure l'encíclica *Slavorum Apostoli*, hi veiem tres aspectes importants.

En primer lloc, la unitat: els grecs, el Papa, els eslaus. En aquella època hi havia a Europa una cristiandat no dividida, que col·laborava per a evangelitzar.

Un segon aspecte important és la inculturació, de la qual he dit alguna cosa més amunt: evangelitzar la cultura i la inculturació fa veure que l'evangelització i la cultura estan

estretament connectades. No es pot predicar un Evangeli en abstracte, destil·lat, no: l'Evangeli ha de ser inculturat i és també expressió de la cultura.

Un últim aspecte, la llibertat. En la predicació fa falta llibertat, però la llibertat sempre necessita valentia, una persona és lliure com més valenta és i no es deixa encadenar per moltes coses que li treuen la llibertat.

Germans i germanes, demanem als sants Ciril i Metodi, apòstols dels eslaus, ser instruments de “llibertat en la caritat” per als altres. Ser creatius, ser constants i ser humils, amb la pregària i amb el servei.